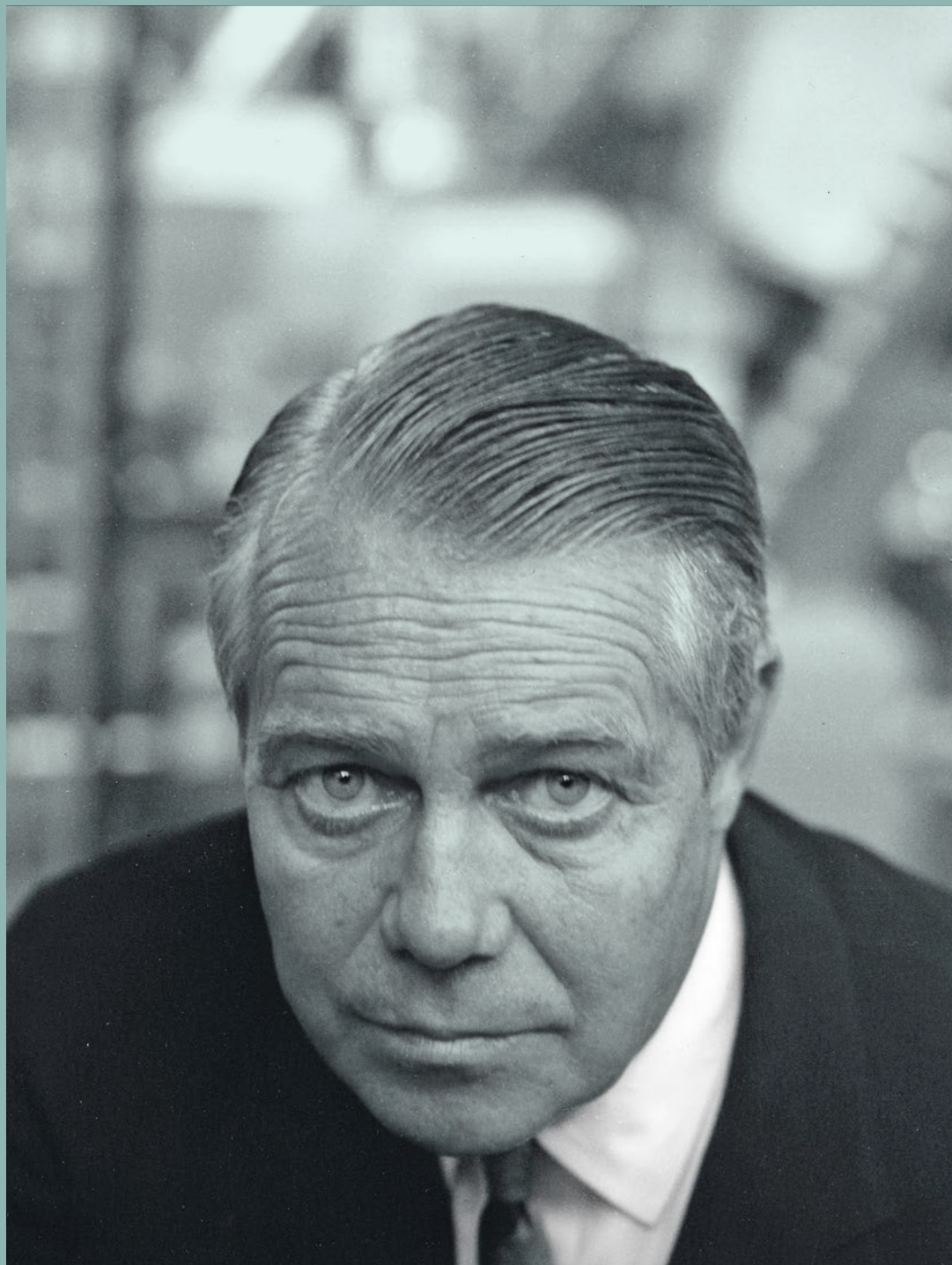

Crafoordska stiftelsen

ÅRSBERÄTTELSE

2025

Crafoordska stiftelsen

Crafoordska stiftelsen stödjer långsiktiga och breda initiativ inom forskarvärlden med fokus på yngre forskare.

Ändamål

Stiftelsens ändamål är att utan vinstsyfte för viss enskild person eller organisation främja vetenskaplig undervisning och forskning samt vård, fostran och utbildning av barn och ungdom.

Dessutom, men endast i en omfattning

som inte står i strid med stiftelsens i första stycket angivna huvudsakliga ändamål, må stiftelsen även främja välgörande, sociala, konstnärliga, idrottsliga eller andra därmed jämförliga kulturella eller eljest allmännyttiga ändamål.

Crafoordska stiftelsen
GRUNDAD AV HOLGER CRAFOORD 1980

VD & ORDFÖRANDE HAR ORDET

2 025, fortsatt ett bra år för stiftelsen. Trots geopolitisk oro och nya tullsatser som satte den globala handeln på prov, utvecklades de finansiella marknaderna relativt starkt. Stiftelsens portfölj steg med ca 10 %, främst drivet av en stark utveckling för de svenska aktieinnehaven men även en god utveckling för de räntebärande placeringarna. De alternativa investeringarna hade lite mer motvind på grund av främst dollarns utveckling men även euron.

Ännu viktigare för stiftelsen var att de utdelningsbara medlen också fortsatte utvecklas positivt under året, vilket gjort att vi har kunnat öka våra bidrag till forskning, vetenskaplig undervisning, vård, fostran och utbildning av barn och ungdom, men även till sociala, konstnärliga och idrottsliga ändamål. Sammanlagt delade stiftelsen ut ca 147,5 Mkr, vilket var en ökning med ca 7 Mkr jämfört med 2024.

Under året beviljade stiftelsen ca 80 Mkr till unga forskare i vår

ordinarie forskningsprocess, vilket var en höjning med 5 Mkr sedan förra året.

Vi hade även glädjen att stödja några enskilt större och viktiga projekt som till exempel LINX med 7 Mkr – för att ta nästa steg som ett fullfjädrat institut för avancerade studier. Syftet är att få en långsiktig inverkan på det svenska och internationella vetenskapliga nyttjandet av MAX IV-laboratoriet, European Spallation Source (ESS) och vetenskapliga infrastrukturer av liknande slag över hela världen.

Även Malmö universitet fick ett bidrag på drygt 1,9 Mkr för Performance Lecture – En teaterföreställning baserad på forskning. Performance Lecture är en fusion mellan en föreläsning och en föreställning, där en forskare och en kulturaktör möts i en iscensättning där de tillsammans delar kunskap om forskning till publik. På så sätt utforskas och kommuniceras vetenskap med hjälp av scenkonstens form. Syftet är att genom mötet konst/vetenskap skapa nya former för forskningskommunikation, men också att skapa ny kunskap och nya arbetssätt för forskare och konstnärer. Temat 2025 handlade om äldre medborgares ensamhet.

Det prestigefyllda Crafoordpriset gick 2025 inom Polyartrit – ledinflammation, till Christopher Goodnow från Australien och David Nemazee från USA. De fick dela på prissumman 6 Mkr. Priset delas ut i samarbete mellan Kungliga Vetenskapsakademien och Crafoordska stiftelsen.

”En kväll med Crafoordska stiftelsen”, som första gången arrangerades 2021, fortsatte 2025 med temat ”Miljö”. Arrangemanget hölls på Skissernas Museum inför ett 80 tal inbjudna gäster.

2025 blev också Ebba Fishers sista år som ordförande i stiftelsen vilket hon varit sedan 2008. Hon efterträds nu av sin syster Anna Manhusen.

Leif Andersson
VD

Anna Manhusen
Ordförande

INNEHÅLL

4	VD & Ordförande har ordet
7	Året i korthet

8	PROJEKT & ANNAT
10	"Alla ska känna att de är viktiga"
16	Ett tungt pris
21	Populär vetenskap tar plats på scen

28	FINANSIELLA RAPPORTER
30	Förvaltningsberättelse
32	Resultaträkning
33	Balansräkning

36	BIDRAG
38	Bidrag i diagram
40	Årets bidrag

50	Organisationsschema
51	Styrelsen

ÅRET I KORTHET

VÄSENTLIGA HÄNDELSER

2025 blev återigen ett framgångsrikt år för stiftelsen.

Trots det osäkra geopolitiska läget och ett ökat fokus på tullfrågor lyckades de finansiella marknaderna stå emot oron och levererade en positiv totalavkastning.

Stiftelsens två tillgångsslag, aktier och räntor, uppvisade god tillväxt och avkastning. Däremot påverkades det tredje tillgångsslaget, alternativa placeringar, negativt av att kronan stärktes mot såväl dollarn som euron.

De utdelningsbara medlen som driver stiftelsen, utvecklades också positivt under året vilket gör att vi fortsatt kan öka våra bidrag till forskning, vetenskaplig undervisning, vård, fostran och utbildning av barn och ungdomar men även till sociala, konstnärliga och idrottsliga ändamål.

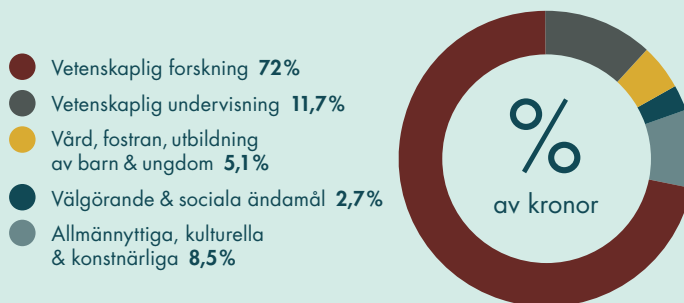

- Aktier 71%
- Räntebärande 20%
- Alternativa 9%

Marknadsvärde tillgångar
5 639 000
tkr

Förvaltningsresultat
179 008
tkr

FÖRDELNING AV BIDRAG ENLIGT STADGAR

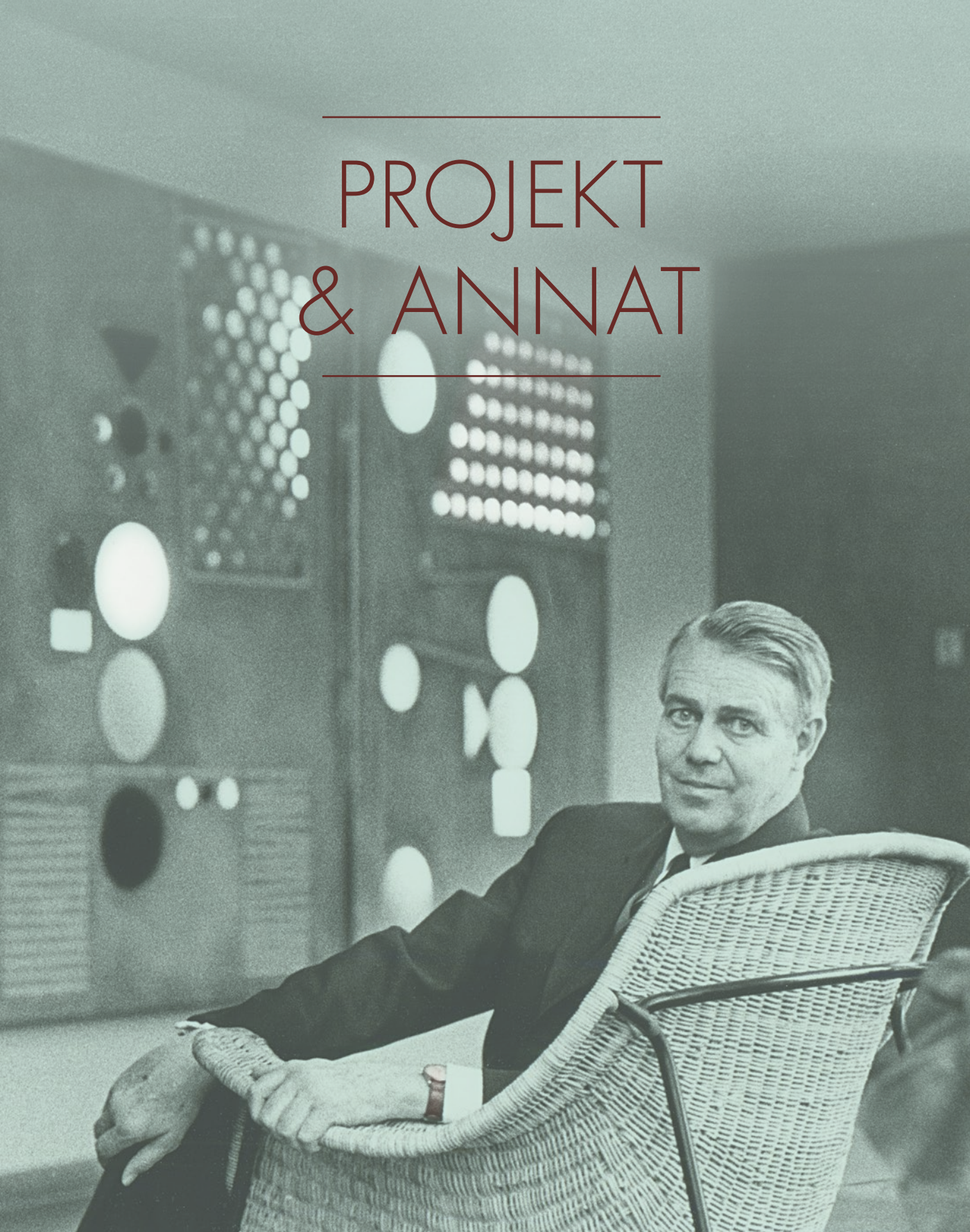
Beviljade anslag
147 452
tkr

Beviljade anslag
371
antal

"ALLA SKA KÄNNA ATT DE ÄR VIKTIGA"
ETT TUNGT PRIS
POPULÄR VETENSKAP TAR PLATS PÅ SCEN

Text och foto: Nicklas Nordström

PROJEKT & ANNAT

Ebba Fischer utanför Mejeriet i Lund som hon var med och beslutade om bidrag till.

"ALLA SKA KÄNNA ATT DE ÄR VIKTIGA"

Ebba Fischer har lämnat stafettpinnen vidare. Under de 18 år hon var ordförande för Crafoordska stiftelsen har styrelsen delat ut nästan två miljarder kronor till olika projekt. Pengar som möjliggjort viktig vetenskaplig forskning och humanitära insatser.

DET ÄR FEBRUARI och några veckor har gått sedan Ebba Fischer lämnade ordförandeposten i Crafoordska stiftelsen efter 18 år.

Hon står vid ingången till Mejeriet i Lund där allt på något sätt började.

Året var 1985, hon var 18 och inkallad som suppleant till ett styrelsemöte eftersom en av de ordinarie ledamöterna fått förhinder.

I kommunpolitiken hade det sedan flera år rasat en strid mellan de som ville göra om det gamla andelsmejeriet vid stadsparken till ett kulturhus och de som var emot det.

– Vid just det styrelsemötet tog vi beslut om att ge bidrag för att grunda Kulturmejeriet. När vi från stiftelsen sa att vi går in med de här miljonerna kunde kommunen inte säga nej. Det känns som ett historiskt beslut där jag faktiskt var med, säger hon.

Lund fick därmed det kulturhus som unga och gamla vallfärdar till

Nasoteket är en samling gipsavgjutningar av "särskilt förtjänta" personers näsor. Ebba Fischer blev nasifierad, som avgjutningen kallas, i december 2011.

genom åren, inte minst tack vare det imponerande och breda konsertutbudet.

– Mina kompisar hängde på Mejeriet och det fanns många eldsjälar som ville vara med och bidra till huset. Och så fick jag sitta med och ta beslutet. Det kändes fantastiskt.

LUND ÄR EBBA FISCHERS plats i världen. Här tillbringade hon sina första två år innan hon flyttade med sina föräldrar till en gård i mörkaste Småland. Hennes morfar Holger Crafoord hade köpt skogsfastigheten som en investering. Då hette hon Rosenblad efter sin pappa.

Där växte hon upp med tre yngre syskon. Men i tonåren tröttnade hon på att bo långt från kompisar och skola.

– Så jag flyttade tillbaka till Lund som 15-åring och började gymnasiet på Spyken. Först bodde jag inackorderad hos en dam, men när jag var 17 flyttade jag till en egen lägenhet.

Hon hade kvar sin mormor Anna-Greta Crafoord i Lund. Men morfar Holger Crafoord avled precis innan Ebba återvände till födelsestaden.

– Jag minns honom som en snäll och klok gammal farbror. Han var reumatiker och väldigt sjuk i kroppen. Den fysiskt aktiva person som jag hade hört talas om, som spelade tennis, golf och fotboll, fick jag aldrig uppleva.

Hon började plugga företagsekonomi på universitetet. Men upptäckte ganska snart att det inte var något för henne. Det var mycket roligare med studentlivet och att tillbringa dagarna – och nätterna – på Göteborgs nation.

– Men jag vill inte kalla mig för festprisse. Jag gillade att stå bakom bardisken och att fixa med allt det praktiska. Det var roligare att jobba bakom kulisserna än att sitta vid festbordet.

Under Lundakarnevalen 1990 fick Ebba Fischer den viktiga rollen som sexmästare, med huvudansvar för inköp och distribution av all mat och dryck. I sexmästeriet arbetade 500 personer.

– Där gick ännu ett år till bara skojigheter. Men jag ångrar det

inte ett dugg, tvärtom. Under de här åren började jag bygga upp det nätverk av människor jag senare haft så stor nytta av i mitt arbete på stiftelsen.

Det arbetet började 2004 när Ebba Fischer blev invald i Crafoordska stiftelsens styrelse. Då hade hon hunnit utbilda sig till sjukgymnast ("jag gillar att arbeta med människor, inte siffror"), gifta sig och bilda familj samt jobba några år på Universitetssjukhuset.

Fyra år senare tog hon över ordförandeklubban.

– Min mamma Margareta Nilsson som varit ordförande i 23 år hade blivit sjuk och styrelsen signalerade att det var naturligt att jag tog över.

Ebba Fischer tyckte att det var lite svårt att ta plats i början. Margareta Nilsson satt kvar i styrelsen och var med på alla möten.

– Jag var 41 år, men kände mig som en praoelev med mamma bredvid mig, säger Ebba Fischer och skrattar.

Det tog en tid innan hon vågade lita på sina egna idéer om vad hon ville göra annorlunda, utveckla och förbättra.

På frågan vad hon ville utveckla svarar hon:

– Mitt ledarskap har handlat om att alla ska känna att de är viktiga. Att se till att alla får komma till tals, att vi har en bra dynamik i styrelsen och att vi har roligt när vi jobbar. Jag tror att alla har känt att de kan prata fritt, även om man har en avvikande uppfattning.

EBBA FISCHER HAR VARIT en synlig och utåtriktad ordförande. Hon har gjort mer än att bara förbereda och leda styrelsemöten och andra interna möten.

– Jag ville ta en mer operativ roll och har följt med vår vd Leif Andersson på olika evenemang och externa möten. Vi får många inbjudningar och jag började tacka ja till fler och fler. Jag har engagerat mig i stiftelsens verksamhet utåt och varit med på

Nasoteket finns att se på AF-borgen i Lund. Ebba Fischers avgjutna näsa har nummer 161.

möten med universitetsledning, dekaner, ansvariga för stora projekt och i samband med samarbeten med andra stiftelser. Jag har också gått på våra vetenskapsluncher på biblioteket.

Ebba Fischers syster Anna Manhusen som tagit över ordförande-klubban kommer inte att kunna delta i externa möten i Lund på samma sätt. Hon bor i Stockholm.

– Därför har vi bestämt att instifta en vice ordförande som kommer att ta över de här mer publika sakerna som jag gjort utanför styrelsemötena, säger Ebba Fischer.

Den som fått rollen som vice ordförande är Sven Lidin som suttit i styrelsen de senaste sju åren.

I LUND SER MAN spår av Crafoordska stiftelsens insatser överallt. Ofta har bidragen gått till att finansiera inköp av kostsam och unik forskningsutrustning till olika delar av universitetet. Men Crafoordska stiftelsen har också hjälpt till att finansiera mer publika projekt – som en genomgripande renovering av Akademiska föreningen och en ny Uppåkrautställning på Historiska museet.

Under Ebba Fischers år som ordförande har stiftelsen delat ut 1,9 miljarder kronor – vilket är cirka 75 procent av stiftelsens totala utdelningar sedan 1980.

I Botaniska trädgården visar och berättar Ebba Fischer om den ombyggnad av palmhuset som pågår. Kottepalmerna från 1860-talet ska få mer utrymme och Crafoordska stiftelsen är med och finansierar projektet. Även det intilliggande växthuset och orangeriet renoveras. Det kommer att bli betydelsefullt inte bara för Botan, utan för hela Lund.

Ett av de sista bidragen hon var med och beslutade om är till ett projekt på Linero. Där startar en verksamhet som kombinerar fotbollsträning med läxhjälp och social samvaro.

– Det är stor spridning på ansökningarna som stiftelsen får och vi ger främst pengar till vetenskaplig forskning. Men jag har alltid månat lite extra om de här mer humanitära projekten. Där kan pengar från oss göra stora skillnad, säger hon.

Ett tydligt exempel på det är Lunds Fontänhus som riktar sig till personer med erfarenhet av psykisk ohälsa. På Fontänhuset kan de få verktyg att bryta sin isolering och få en stärkt självkänsla, nya mål och en fungerande vardag.

– Men hade inte vi varit med i början när man försökte starta verksamheten hade den inte kommit igång. Varken kommunen, regionen eller universitetet ville bidra med pengar om inte föreningen hade ett hus. Men det gick ju inte att hyra ett hus utan pengar. Det blev ett moment 22. Då gick både jag och stiftelsen in med pengar för att lösa situationen. Idag är Fontänhuset i Lund ett av Sveriges största och hjälper många unga och gamla att komma på fötter igen, säger Ebba Fischer.

En annan verksamhet som får stöd är Svenska kyrkans diakoniverksamhet. Diakonerna har de senaste åren mött helt nya grupper av hjälpsökande, exempelvis medelklassfamiljer som inte har tillräckligt med pengar till mat.

Ebba Fischer säger att hon sett mycket elände under sina år som ordförande.

– Många i vårt samhälle har det väldigt tufft. Innan vi började ge stora summor till diakonin kunde man söka individuellt humanitärt stöd av oss. Vi fick otroligt många handskrivna brev från unga och gamla som inte hade råd att köpa barnvagn eller gå till tandläkaren. Jag blev oerhört berörd av dem.

Men arbetet som ordförande har också gett henne en tro på framtiden.

– Jag har sett så många människor som engagerar sig ideellt för att förändra saker. Och alla dessa forskare som arbetar för att andra ska få det bättre. Det ger mig hopp.

Redan från start engagerade sig Ebba Fischer i Fontänhuset som hon tycker bedriver en väldigt viktig verksamhet.

ETT TUNGT PRIS

ALLA TIDERS CRAFOORDPRISTAGARE

- 1982 Vladimir Arnold och
Louis Nirenberg
(matematik)
- 1983 Edward Lorenz
(geovetenskap)
- 1984 Daniel Janzen
(biovetenskap)
- 1985 Lyman Spitzer, Jr.
(astronomi)
- 1986 Claude Allègre
och Gerald Joseph
Wasserburg
(geovetenskap)
- 1987 Eugene P. Odum och
Howard T. Odum
(biovetenskap)
- 1988 Pierre Deligne
och Alexander
Grothendieck
(matematik)

Det är inte bara Nobelpriset som forskare världen över drömmer om. För många väger Crafoordpriset lika tungt. Priset premierar grundforskning och delas, liksom Nobelpriset, ut av Hans Majestät Konungen – vilket bidrar till det höga anseendet.

”CRAFOORDPRISET HAR EN mycket hög ställning. Vid sidan om Nobelpriset är det bland det allra finaste man kan få. Jag är själv biolog och för världens biologer finns det inget större än Crafoordpriset.”

Det säger Hans Ellegren som är professor i evolutionsbiologi vid institutionen för ekologi och genetik på Uppsala universitet.

Sedan 2010 är han ledamot i Kungliga Vetenskapsakademien och de senaste fyra åren har han varit akademiens ständige sekreterare, en roll som kan jämföras med att vara VD för ett företag.

Kungliga Vetenskapsakademien, som grundades 1739 av bland andra Carl von Linné, ska främja vetenskaperna och stärka deras inflytande i samhället. En av akademiens uppgifter är att besluta om vem

som ska tilldelas Nobelprisen i fysik och kemi samt Sveriges riksbanks pris i ekonomisk vetenskap till Alfred Nobels minne.

En annan uppgift är att bestämma vem som ska få Crafoordpriset. Ett pris som instiftades 1980 av Holger och Anna-Greta Crafoord.

– Holger Crafoord gjorde i slutet av sin livstid en donation till Kungliga Vetenskapsakademien med syftet att stödja forskning genom att inrätta det här väldigt förnämliga priset. Priset delades ut för första gången 1982, säger Hans Ellegren.

Redan från början fanns det en gemensam vilja från Crafoordska stiftelsen och Vetenskapsakademien att priset skulle få en hög vetenskaplig dignitet. Ett tydligt tecken på det är att Crafoordpriset utformades som ett komplement till Nobelpriset.

– Det delas ju ut Nobelpris i fysik, kemi och fysiologi eller medicin. Därför bestämdes det att Crafoordpriset skulle gå till andra naturvetenskapliga områden: biologi, astronomi och matematik samt geovetenskaper – exempelvis geologi.

Det fjärde området som prisas är forskning om polyartrit – eller ledgångsreumatism.

– Holger Crafoord led av svår reumatism på äldre dagar och fick på det här sättet in en personlig önskan om att stödja forskning om sjukdomen.

Crafoordpriset delas ut efter en bestämd turordning. År ett går det till en forskare inom matematik och astronomi, år två till forskning inom polyartrit, år tre till geovetenskaper och år fyra till biovetenskaper med särskild tyngdpunkt på ekologi.

– Oftast går det till en enskild forskare, även om det varit två eller tre som belönats några gånger. Vi strävar efter att ge det till en person, men ibland kan det vara svårt att slå fast att det var en enda individ som låg bakom en upptäckt.

Priset betyder mycket för de forskare som får det. Men också för samhället i stort, enligt Hans Ellegren.

– Det är ett personligt pris så forskaren får pengarna som en belöning. Men priset riktar också strålkastarljuset på forskningen som sådan – vad den här forskaren har upptäckt och vad upptäckten betyder.

- 1989 James Van Allen
(astronomi)
- 1990 Paul R. Ehrlich och
Edward O. Wilson
(biovetenskap)
- 1991 Allan Sandage
(astronomi)
- 1992 Adolf Seilacher
(geovetenskap)
- 1993 William D. Hamilton
och Seymour Benzer
(biovetenskap)
- 1994 Simon Donaldson
och Shing-Tung Yau
(matematik)
- 1995 Willi Dansgaard
och Nicholas
John Shackleton
(geovetenskap)
- 1996 Robert May
(biovetenskap)
- 1997 Fred Hoyle och
Edwin Salpeter
(astronomi)
- 1998 Don L. Anderson
och Adam M.
Dziewonski
(geovetenskap)
- 1999 Ernst Mayr, John
Maynard Smith och
George C. Williams
(biovetenskap)
- 2000 Marc Feldmann och
Ravinder N. Maini
(polyartritforskning)
- 2001 Alain Connes
(matematik)
- 2002 Dan McKenzie
(geovetenskap)
- 2003 Carl Woese
(biovetenskap)
- 2004 Eugene Butcher och
Timothy Springer
(polyartritforskning)

FOTO: MARKUS MARCETIC/KVA

Hans Ellegren är professor i evolutionsbiologi vid institutionen för ekologi och genetik på Uppsala universitet samt ledamot i Kungliga Vetenskapsakademien.

- 2005 James E. Gunn, James Peebles och Martin Rees (astronomi)
- 2006 Wallace Broecker (geovetenskap)
- 2007 Robert Trivers (biovetenskap)
- 2008 Maxim Kontsevich och Edward Witten (matematik), Rashid A Sunyajev (astronomi)

Vi på Vetenskapsakademien arbetar mycket med att berätta vad forskarna har åstadkommit och för ut det genom skrifter, filmer och sociala medier. På så sätt hjälper priset till att göra ny kunskap känd, ungefär som Nobelpriset, säger Hans Ellegren.

En annan sak som bidragit till att priset har högt anseende är att det – i likhet med Nobelpriset – oftast delas ut av kung Carl XVI Gustaf.

– Att kungen och drottningen närvarar vid prisceremonin och banketten är ett tecken på att kungahuset värdesätter priset. De gånger kungen inte har kunnat vara med har det delats ut av kronprinsessan.

Själva prissumman spelar också roll för om ett pris ska få ett högt anseende eller inte. Nobelpristagare får elva miljoner. Mottagaren av Crafoordpriset får åtta miljoner.

– Vi har arbetat för att kunna höja summan och tack vare att Crafoordska stiftelsen skjuter till mer pengar utöver avkastningen från

donationen är vi uppe på en summa som närmar sig Nobelpriset, säger Hans Ellegren.

Crafoordska stiftelsen ger ett väsentligt bidrag till fonden som finansierar Crafoordpriset för att upprätthålla prissumman på åtta miljoner och finansiera alla kringkostnader till det årliga eventet. Stiftelsen har till och med 2025 bidragit med cirka 150 miljoner.

För forskarna som får priset förändras tillvaron på ett ögonblick.

– Ja, deras liv blir nog aldrig vad det var tidigare. Alla rycker i dem och vill att de ska vara med på konferenser och symposier. De får en oerhörd uppmärksamhet vilket i sin tur kan göra det lättare för dem att få mer forskningsanslag.

Hittills har priset nästan uteslutande gått till utländska forskare. Men det är helt naturligt, menar Hans Ellegren.

– Det är helt enkelt få svenska forskare som kan konkurrera i den allra yppersta eliten. Det är också väldigt få svenskar som fått Nobelpriset.

Men en svensk forskare som fått Crafoordpriset är medicinen Lars Klareskog som 2013 delade det med två amerikaner. De belönades för sina upptäckter rörande betydelsen av olika ärftliga faktorer och deras samverkan med omgivningsförhållanden för uppkomst, diagnos och klinisk handläggning av reumatoid artrit.

Den forskning som Crafoordpriset belönar är så kallad grundforskning, det vill säga vetenskapliga upptäckter som för kunskapen inom ett område framåt. Det är inte ett pris för personer som gjort någon revolutionerande uppfinning, utvecklat en produkt eller mer tillämpad forskning, påpekar Hans Ellegren.

– Nej, här är det verkligen ett kunskapsfokus, precis som för Nobelpriset. Den viktiga grundforskningen bidrar till att vårt samhälle fungerar lite bättre – att vi kan bota någon sjukdom, att vi har teknik för att lösa ett problem. Det går inte att bota cancer om man inte känner till biologin hos cancerceller. Det är den här ganska oglamourösa kartläggningen av grundläggande fenomen i kroppen och vår värld som vi belönar.

Hans Ellegren nämner pandemin för några år sedan som ett exempel

- 2009 Charles Dinarello,
Tadamitsu Kishimoto
och Toshio Hirano
(polyartritforskning)
- 2010 Walter Munk
(geovetenskap)
- 2011 Ilkka Hanski
(biovetenskap)
- 2012 Reinhard Genzel och
Andrea M. Ghez
(astronomi), Jean
Bourgain och Terence
Tao (matematik)

Lars Klareskog.

- 2013 Peter K. Gregersen,
Lars Klareskog och
Robert J. Winchester
(polyartritforskning)
- 2014 Peter Molnar
(geovetenskap)
- 2015 Richard Lewontin
och Tomoko Ohta
(biovetenskap)
- 2016 Roy Kerr och
Roger Blandford
(astronomi),
Yakov Eliashberg
(matematik)
- 2017 Shimon Sakaguchi,
Fred Ramsdell och
Alexander Rudensky
(polyartritforskning)

FOTO: MARKUS MARCETIC/KVA

FOTO: MARCUS MARCETIC/KVA

Syukuro Manabe.

- 2018 Susan Solomon och Syukuro Manabe (geovetenskap)
- 2019 Biovetenskap: Sallie W. Chisholm
- 2020 Eugene N. Parker (astronomi), Enrico Bombieri (matematik)
- 2021 Daniel L. Kastner (polyartritforskning)
- 2022 Andrew H. Knoll (geovetenskap)
- 2023 Dolph Schluter (biovetenskap)
- 2024 Douglas Gough, Jørgen Christensen-Dalsgaard och Conny Aerts (astronomi), Claire Voisin (matematik)
- 2025 Christopher Goodnow och David Nemazee (polyartritforskning)
- 2026 Veerabhadran Ramanathan (geovetenskap)

på hur värdefulla grundläggande kunskaper är när en akut situation behöver lösas.

– Att vaccinen kunde tas fram så snabbt kan vi tacka grundforskningen för. Att vaccinforskarna lyckades beror på att vetenskapssamhället under många år samlat på sig kunskap om hur virus förökar sig i celler och hur man kan utveckla vaccin mot det.

Crafoordpriset delas ut under Crafoord Days som äger rum varje vår i Lund och Stockholm. Bakom evenemanget står Vetenskapsakademien i samarbete med Crafoordska stiftelsen. Under en veckas tid pågår en rad evenemang på de två orterna, bland annat håller pristagaren en öppen prisföreläsning.

– Den brukar äga rum i Lund på måndagen. På tisdagen åker pristagaren sedan vidare till Stockholm där det är ett symposium på onsdagen. På torsdagen äger själva prisceremonin rum som följs av en bankett på kvällen. Sedan är det alltid flera kringaktiviteter. I Lund brukar pristagaren träffa elever på någon skola och berätta om sin forskning.

Arrangemangen kring Crafoordpriset påminner om Nobelveckan som omgärdar Nobelpriset, som delats ut sedan 1901.

Men Crafoordpriset drar inte till sig samma uppmärksamhet som Nobelpriset från media och medborgare.

– Nej, det är mindre känt bland allmänheten än Nobelpriset om man ska göra den jämförelsen. Att Nobelpriset är så pass känt beror nog bland annat på att prisutdelning och bankett sedan länge visas på tv. Dessutom är Crafoordpriset i det här sammanhanget ganska ungt, även om det funnits i snart 50 år. Det tar tid för ett pris att jobba sig in i människors medvetande. Överhuvudtaget är det få priser som allmänheten kommer i kontakt med.

Har det hänt att Crafoordpriset gått till någon Nobelpristagare?

– Nej, däremot har det hänt ett par gånger att de som fått Crafoordpriset därefter har fått Nobelpriset. Jag tänker speciellt på Syukuro Manabe som 2018 fick priset i geovetenskap för sin forskning om klimatet och klimatförändringar. Han fick sedan 2021 dela Nobelpriset i fysik för att han tagit fram datormodeller för hur klimatet utvecklas och förändras, säger Hans Ellegren.

POPULÄR VETENSKAP TAR PLATS PÅ SCEN

Para ihop en forskare med en konstnär eller musiker och ställ dem på en scen. Vad får man då? Jo, Performance Lecture – en blandning mellan föreläsning och föreställning som förklarar forskning på nya sätt.

PLATSSEN ÄR BASTIONEN i Malmö. På scengolvet står två fåtöljer tätt bredvid varandra. I den ena sitter en man. I den andra en kvinna. De verkar försjunkna i tankar.

Plötsligt vänder sig kvinnan till mannen.

- Du, jag vill inte vara kvar ensam, säger hon.
- Jag ska inte gå någonstans, säger han.
- Men jag menar sedan, om du dör.
- Men snälla du, varför måste vi prata om det nu?
- När ska vi annars prata om det? Sedan – när du är död?

Scenen ingår i *Ljus skymning* – en föreställning om ensamhet på äldre dar. Paret spelas av artisten och sångaren Stefan Arwidson och mimskådespelaren Anna-Karin Sersam. I föreställningen har de levt ett långt liv tillsammans. Vad väntar när en av dem blir ensam kvar? Den stora ensamheten?

På scenen finns också en tredje person. Det är Elin Taube från

FOTO: SOFIA HEMLEJERTOR

Elin Taube forskar om ofrivillig ensamhet bland äldre.

Karolina Rosenqvist är projektledare på Malmö universitet och arbetar med satsningen på Performance Lecture.

institutionen för vårdvetenskap vid Malmö universitet. Hon forskar om ofrivillig ensamhet bland äldre. Under föreställningens gång, mellan de olika sång- och mimislagen, berättar hon om sin forskning och vad man vet om hur ensamhet påverkar människor. Och vad man kan göra för att lindra den.

Den här fusionen mellan föreläsning och föreställning kallas Performance Lecture. Malmö universitet använder den för att nå ut med sin forskning på nya sätt, berättar Karolina Rosenqvist, projektledare på universitetet.

– Det unika är att det är en forskare som både skapar föreställningen och medverkar på scen tillsammans med en eller flera konstnärer. De kan vara allt från musiker och skådespelare till dansare och nycirkusartister, säger hon.

Malmö universitet har arbetat med Performance Lecture i fem år. Inspirationen

kom från Linnéuniversitetet som sedan ett antal år har ett samarbete med Regionteatern i Blekinge och Kronoberg.

– Men att bara arbeta med teater begränsar formen lite grann, tycker vi. Så vi har valt att använda oss av alla typer av konstarter.

Hittills har Malmö universitet producerat fem föreställningar. De har behandlat så vitt skilda ämnen som mäns hat mot kvinnor, atomfysik och supporterkulturen inom fotbollen.

Processen startar med att universitetet väljer ut en forskare som arbetar med ett intressant område, gärna något som är aktuellt i samhällsdebatten. Därefter följer ett möte på Bastionen som är universitetets samarbetspartner i projektet och ett hus för det fria kulturlivet i Skåne. På mötet får forskaren berätta om sin forskning.

FOTO: KAROLINA ROSENQVIST

Stefan Arwidson, Anna-Karin Sersam och Elin Taube på scen under föreställningen *Ljus skymning*.

Anna-Karin Sersam
och Elin Taube.

– Sedan är det Bastionens uppdrag att matcha ihop forskaren med en lämplig kulturaktör eller konstnär. Ofta börjar det med att forskaren får samarbeta med en regissör eller manusförfattare. Tillsammans funderar de på vilken konstform som kan användas för att gestalta forskningen på bästa sätt, säger Karolina Rosenqvist.

Därefter börjar arbetet med att skriva manus. Från det första mötet till färdig föreställning brukar det gå ett halvår. Forskaren har ofta med sig mycket material till de första mötena. Därefter handlar det om att vaska fram det väsentliga, själva kärnan i forskningen.

– Tillsammans tvättar forskaren och regissören texten för att förstärka och för enkla. Regissören har ofta massor av frågor vilket kan få forskaren att se på sitt material

på ett nytt sätt. Ofta är det svårt att få fram det empatiska och känslomässiga som verkligen berör när man förklarar forskning. Men det är just det som konsten är så fantastisk på att synliggöra, säger Karolina Rosenqvist.

Forskarna blir dessutom drillade i hur man når ut till en publik och använder sig av kroppsspråket. Allt för att de ska vara förberedda när premiären kommer.

För även om forskarna är vana vid att föreläsa är det en helt annan sak att ställa sig framför en publik på en teaterscen.

Man kan tro att en del skulle tveka inför att kliva upp i rampljuset. Men hittills har alla forskare som tillfrågats tackat ja.

De väljer lite olika sätt att förhålla sig på scenen.

– Vissa lär sig sitt manus utantill och agerar nästan lite som skådespelare, medan andra har med sig sitt manus. Även om de läser från manus samspejar de ändå med de konstnärliga inslagen.

Karolina Rosenqvist tycker att det är spännande att se hur forskarna utmanar sig själva under arbetet med föreställningen.

– Det handlar om att släppa sargen lite grann och vara beredd att prata om sin forskning på nya sätt. Vi förändrar givetvis inte innehållet, forskningsresultat är vad forskningsresultat är, men att släppa kontrollen och lämna över presentationen av forskningen till någon annan, som inte har samma vetenskapliga kompetens, är en utmaning för många.

Ett krav på föreställningarna är att de ska kunna spelas både för allmänheten och skolor. "Ljus skymning" om äldres ensamhet har till exempel visats för elever som läser på vård- och omsorgsprogram på gymnasiet.

En del blev mycket berörda, berättar Karolina Rosenqvist.

– Några elever sprang ut gråtande för att det blev så starkt för dem. Vi har hört från flera personer att politiker med ansvar för vårdfrågor borde se föreställningen. Vi funderar på hur vi ska ta den idén vidare. Hittills har vi tänkt att eftersom vi filmar alla föreställningarna kan man dela dem vidare på det sättet.

En annan stark upplevelse fick de som såg föreställningen om det våldsbejakande kvinnohatet i digitala miljöer med medieforskaren Tina Askanus.

– Det existerar ett väldigt grovt språkbruk och mycket anstötliga bilder i de miljöerna. När Tina Askanus föreläser populärvetenskapligt kan hon sällan visa exempel på det. Men till föreställningen valde hon och skådespelarna att inleda alltihop med ett antal exempel på dessa grovt sexistiska och hatfulla ord. Publiken satt lätt chockerad, säger Karolina Rosenqvist.

Även om spelplatsen oftast är Bastionen kan också andra scener vara aktuella. Föreställningen om supporterkulturen visades på Eleda stadion för att nå ut till en fotbollsintresserad publik som kanske inte skulle ta sig till Bastionen för att se teater.

I föreställningen *Spectacular spectra from Space* medverkade astrofysikern Henrik Hartman och scenkonstkompaniet Absurdum Temporary Art.

FOTO: KAROLINA ROSENQVIST

Föreställningen "Supporter i nöd och lust" handlade om supporterkulturen på de allsvenska läktarna.

– Den föreställningen spelade vi i två halvtimmar med en paus emellan och då fick publiken naturligtvis korv, säger Karolina Rosenqvist och skrattar.

För att kunna fortsätta att arbeta med Performance Lecture fick Malmö universitet under 2025 ett bidrag på drygt 1,8 miljoner kronor från Crafoordska stiftelsen.

– Vi är beroende av externa medel och för pengarna från Crafoordska stiftelsen kan vi producera fem föreställningar. Vi gjorde en i höstas och så gör vi två i år och två under 2027. Från att ha gjort en om året kan vi nu göra två och för oss betyder det jättemycket, säger Karolina Rosenqvist.

Hur var det då för forskaren Elin Taube att ge sig in i projektet? Vad tänkte hon när hon fick frågan?

– Det var en utmaning och en möjlighet som var för bra för att tacka nej till. Men först ville jag försäkra mig om de verkligen var säkra på att de hade valt rätt person. Det finns andra som kan ämnet väldigt bra, säger Elin Taube.

Att arbeta fram föreställningen var väldigt roligt, tycker hon.

– Även om undervisning också kan vara kreativt hade det här en helt annan dimension. Jag och regissören jobbade tätt ihop och länge med manuset. Jag fick träna på att hålla det kort och enkelt och våga sticka ut hakan lite.

Därefter var det dags att stiga upp på scenen.

– När vi började repetera var jag ganska stolpig och fast i mina papper. Men fick jag jättebra tips på hur jag skulle göra av regissören och skådespelarna. Sedan var det bara att köra på, släppa prestigen och ge allt. Jag lider inte av scenskräck, men det var ändå nervöst. Men jag märkte att man iklär sig en roll när man går ut på scen. Det var väldigt coolt att uppleva. Jag var en del av en produktion, det var inte bara att jag stod och föreläste.

Arbetet med föreställningen har ändrat hennes syn på hur forskning kan presenteras.

– Jag vågar förenkla, förkorta och ta ut svängarna lite för att få fram budskapet. Man behöver inte alltid ha hängslen och livrem och vara så himla mån om hur man uppfattas, säger Elin Taube.

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE
RESULTATRÄKNING
BALANSRÄKNING

FINANSIELLA RAPPORTER

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

ÄNDAMÅL

Stiftelsens ändamål är enligt stadgarna att utan vinstsyfte för viss enskild person eller organisation främja vetenskaplig undervisning och forskning samt vård, fostran och utbildning av barn och ungdom.

Dessutom, men endast i en omfattning som inte står i strid med stiftelsens i första stycket angivna huvudsakliga ändamål, må stiftelsen även främja välgörande, sociala, konstnärliga, idrottsliga eller andra därmed jämförliga kulturella eller eljest allmännyttiga ändamål.

Allmänt om verksamheten

Stiftelsen har sitt säte i Lund.

Främjande av ändamålet

Stiftelsen har främjat ändamålen genom att ha beviljat anslag enligt nedan:

OMRÅDE (tkr)	2025	2024
Vetenskaplig undervisning och forskning	123 326	129 865
Vård och fostran av barn och ungdom	7 484	5 316
Övriga ändamål	16 642	5 726
TOTALT	147 452	140 907

Beviljade anslag

147 452

tkr

Beviljade anslag

371

antal

FLERÅRSÖVERSIKT (mkr)	2025	2024	2023	2022	2021
Stiftelsens intäkter	188	183	162	148	158
Förvaltningsresultat	179	175	153	140	151
Årets resultat	381	356	203	200	436
Eget kapital	3 059	2 821	2 603	2 526	2 449
Tillgångarnas marknadsvärde	5 641	5 304	4 933	4 365	5 290
Fritt eget kapital	783	745	568	591	799
Beviljade anslag	147	141	128	127	111
Beviljade anslag, antal mottagare	371	355	404	346	333
Rullande femårsmedeltal i % på beviljade anslag	90	89	87	85	87

Till styrelsens förfogande står stiftelsens fria egna kapital som per 31 december 2025 uppgår till 784 785 419 kr. Styrelsen disponerar kapitalet på följande sätt:

	KRONOR
Till bidrag från stiftelsen avsätts totalt	150 000 000
Årets avsättning till bundet kapital	222 997 518
I ny räkning balanseras	411 787 901
TOTALT	784 785 419

Stiftelsens resultat och ställning övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning.

RESULTATRÄKNING

Alla belopp
är i **tkr** om inte
annat särskilt
anges.

	2025	2024
Stiftelsens intäkter		
Utdelningar	131 532	126 405
Ränteintäkter	56 150	56 361
Övriga intäkter	40	40
SUMMA stiftelsens intäkter	187 722	182 806
Stiftelsens kostnader		
Övriga externa kostnader	-4 189	-3 420
Personalkostnader inkl styrelsearvoden	-4 336	-4 781
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	-189	-319
Övriga rörelsekostnader	0	0
SUMMA stiftelsens kostnader	-8 713	-8 521
FÖRVALTNINGSRESULTAT	179 008	174 285
Finansiella poster		
Realisationsresultat	222 998	197 639
Nedskrivning av onoterade värdepapper	-18 376	-16 005
Räntekostnader och liknande resultatposter	-2 273	-13
SUMMA finansiella poster	202 349	181 620
ÅRETS RESULTAT	381 358	355 906

Marknadsvärde tillgångar

5 639 000

tkr

Förvaltningsresultat

179 008

tkr

BALANSRÄKNING

TILLGÅNGAR	2025.12.31	2024.12.31
Anläggningstillgångar		
<u>Materiella anläggningstillgångar</u>		
Byggnad och mark	1 502	1 556
Inventarier	475	611
SUMMA materiella anläggningstillgångar	1 977	2 167
<u>Finansiella anläggningstillgångar</u>		
Aktier i koncernföretag	105	105
Andra långfristiga värdepappersinnehav	2 771 571	2 666 514
SUMMA finansiella anläggningstillgångar	2 771 676	2 666 619
SUMMA anläggningstillgångar	2 773 653	2 668 786
Omsättningstillgångar		
<u>Kortfristiga fordringar</u>		
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	9 663	9 509
SUMMA kortfristiga fordringar	9 663	9 509
<u>Kortfristiga placeringar</u>		
Övriga kortfristiga placeringar	234 351	190 108
SUMMA kortfristiga placeringar	234 351	190 108
<u>Kassa och bank</u>		
Kassa och bank	152 224	66 098
SUMMA kassa och bank	152 224	66 098
SUMMA omsättningstillgångar	396 238	265 715
SUMMA TILLGÅNGAR	3 169 891	2 934 501

EGET KAPITAL OCH SKULDER	2025.12.31	2024.12.31
Eget kapital		
<u>Bundet eget kapital</u>		
Stiftelsekapital	58 893	58 806
Akkumulerat realisationsresultat	2 215 178	2 017 625
Bundet eget kapital vid räkenskapsårets slut	2 274 071	2 076 431
<u>Fritt eget kapital</u>		
Balanserat kapital	403 428	388 923
Årets resultat	381 358	355 906
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut	784 786	744 829
SUMMA eget kapital	3 058 857	2 821 261
Skulder		
<u>Långfristiga skulder</u>		
Skulder till koncernföretag	101	101
Beviljade ej utbetalda bidrag	18 670	14 980
SUMMA långfristiga skulder	18 771	15 081
<u>Kortfristiga skulder</u>		
Leverantörsskulder	564	314
Beviljade ej utbetalda bidrag	88 619	96 969
Övriga skulder	226	291
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	2 854	586
SUMMA kortfristiga skulder	92 263	98 160
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	3 169 891	2 934 501

TILLGÅNGSFÖRDELNING

Aktier 71 %

Stora och medelstora svenska bolag med stabil och hög utdelning. Stiftelsen har också investerat en mindre del i Microcap-fonder och även en viss exponering mot globala aktiefonder.

Aktier: Aktieportföljen ökade med 13,1 % att jämföra med svenska aktiemarknaden som i genomsnitt steg med 12,7 %

Värdepappersportföljen ökade med 9,8 %

Räntebärande 20 %

Svenska enskilda företagsobligationer med hög kreditvärdighet (investment Grade) med varierande löptider. Stiftelsen har också investerat i High Yield fonder och Lånefonder.

Räntebärande: Den räntebärande portföljen ökade med 4,5 % att jämföra med ett viktat räntebärande index som ökade med 1,7 %.

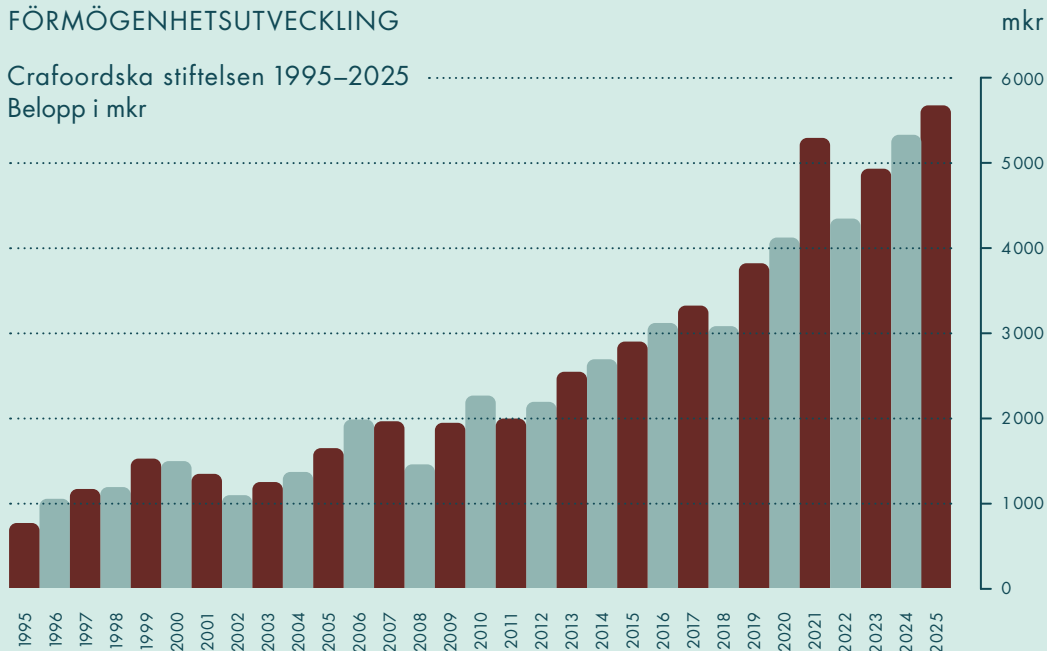
Alternativa 9 %

Stiftelsens alternativa placeringar utgörs främst av Infrastrukturfonder men även av Private Equity fonder och Hedgefonder.

Alternativa: De alternativa investeringarna minskade med 2,5 %. Nedgången berodde främst på att dollarn och euron försvagades mot svenska kronan.

FÖRMÖGENHETSUTVECKLING

Crafoordska stiftelsen 1995–2025
Belopp i mkr

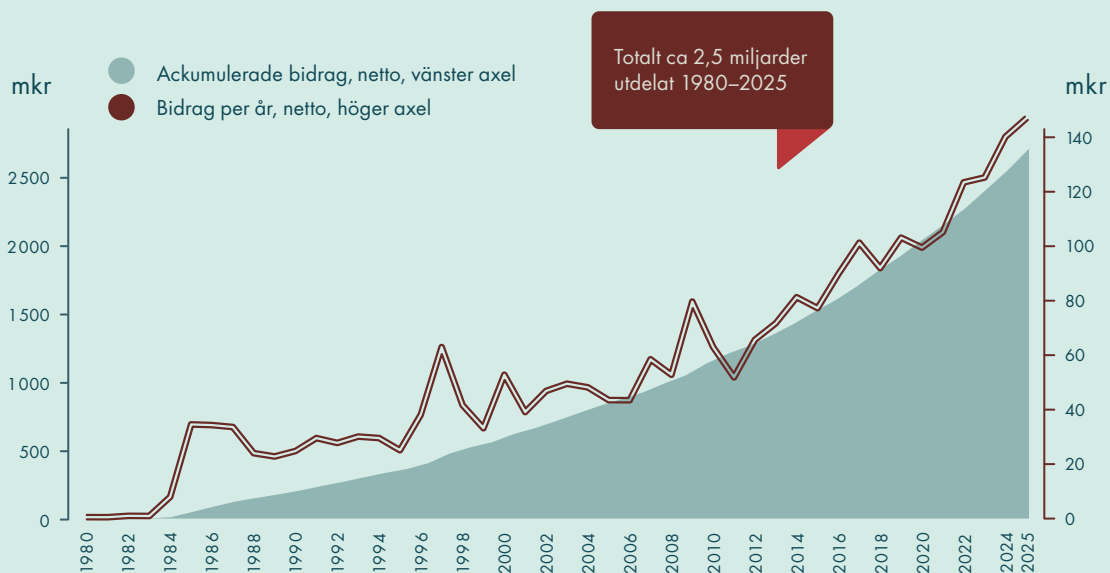
BIDRAG I DIAGRAM
ÅRETS STÖRRE BIDRAG

BIDRAG

BIDRAG I DIAGRAM

BIDRAG FRÅN STIFTELSEN SEDAN STARTEN

Holger Crafoord
och Gustaf VI Adolf.

BIDRAGSFÖRDELNING 2024

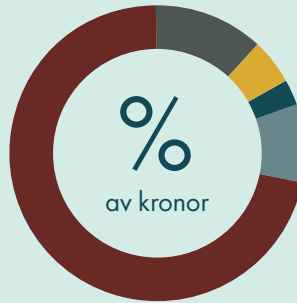
Stiftelsen har under året beviljat ca 147 mkr varav 106 mkr till forskning.

- Vetenskaplig forskning **72%**
- Vetenskaplig undervisning **11,7%**
- Vård, fostran, utbildning av barn & ungdom **5,1%**
- Vägfarande & sociala ändamål **2,7%**
- Allmännyttiga, kulturella & konstnärliga **8,5%**

72%

Vetenskaplig forskning (106 mkr)

Stiftelsen har under året beviljat drygt 106 mkr till forskning, vilket inkluderar 80 mkr till unga forskare. Stiftelsen har också bidragit med ca. 7,5 mkr till Crafoordpriset.

2,7%

Vägfarande & sociala ändamål (4 mkr)

Stiftelsen har under året beviljat 3,5 mkr till Lunds stifts diakoner för humanitär hjälp.

11,7%

Vetenskaplig undervisning (17 mkr)

Stiftelsen har under året beviljat ca 4 mkr till Crafoordska stiftelsens resestipendier för utlandsstudier vid Lunds universitet, Malmö universitet och Kristianstad högskola. Dessutom har stiftelsen beviljat 1,8 mkr till Performance lecture Malmö Universitet, 1,8 mkr till Experimentexpres- sen vid Vattenhallen i Lund och ca 1,5 mkr till slagverk vid Malmö Musikhögskola.

8,5%

Allmännyttiga, kulturella & konstnärliga ändamål (12,5 mkr)

Stiftelsen har beviljat 5 mkr till Skissernas skulpturpark, 2,5 mkr till stiftelsen Uppåkra Arkeologiska center och ca 2 mkr till fotoutställningen "We have a dream".

5,1%

Vård, fostran, utbildning av barn & ungdom (7,5 mkr)

Stiftelsen har beviljat drygt 1,9 mkr till stöd för barn och ungdom med särskilda behov och drygt 2,2 mkr till idrottsföreningar.

ÅRETS STÖRRE BIDRAG

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
LUNDS UNIVERSITET		
Teknologi		
Bilogiska institutionen	Understanding mechanical properties of healed concrete produced by alkaliphilic fungi	250
Elektro- och informationsteknik	Designmetoder för extremt energieffektiva bredbandiga millimetervåg/sub-THz-effektförstärkare för nästa generations trådlös kommunikation	1 000
Lunds tekniska högskola	Acoustofluidic isolation of extracellular vesicle subpopulations from μ L blood samples for early cancer detection	250
Lunds tekniska högskola	Fiber Optic Sensing techniques for advanced applications in several engineering fields	500
Institutionen för reglerteknik	UAV-system för bildbehandling och objekt-detektion (UAVIPOD)	500
Biomedicinsk teknik	Avbildning av forntida mikromiljöer för nutida samhällsbehov: högupplöst röntgentomografi för sydkandinaviska kalkstenar	800
Lunds tekniska högskola	Utveckling av smarta legeringar genom atomistisk modellering och maskininläring	1 000
Designvetenskaper	Automated high-volume sampler for size-fractionated oxidative potential of traffic-related wear particles	500
Experimentell medicinsk vetenskap	SPOTLIGHT: Spatial multi-Omics Profiling of Tissues with Light-Sheet Microscopy	250
Elektro- och informationsteknik	Laserlitografisystem för halvledartillverkning	1 000
Processteknik och tillämpad biovetenskap	Kombinerad ozon- och GAK-behandling för säkrare vattenmiljö	500
Energivetenskaper	Avancerade kylstrategier och flödesinducerad värmeöverföringsförbättring för industriella processer	1 000
Matematik/fysik		
Naturvetenskapliga fakulteten	Operationellt klassiska modeller för kvantteori	800
Fysiska institutionen	A high resolution ion-photoelectron coincidence spectrometer for ultrafast quantum metrology	500
Fysiska institutionen	Avancerade laserlösningar för ett spinnbaserat kvantinternet	1 000
Matematikcentrum	Sannolikhetsbaserat lärande av reducerade modeller för realtidsanpassade digitala tvillingar	500
Fysiska institutionen	ICNS-15 – Internationell konferens om nitridhalvledare	200
Synkrotronljusfysik	Nanoscale X-ray imaging of ferroic domain dynamics	1 000

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
Lunds universitet: Matematik/fysik		
Fysiska institutionen	ATTO X – den tionde internationella konferensen om attosekunds forskning och -teknologi	200
Naturvetenskapliga fakulteten	Den matematiska teorin om vattenvågor med kritiska skikt	1 000
MAX IV Laboratory	MAX 4U – Securing Swedish Leadership in Synchrotron Science.	5 900
Kemi		
Kemiska institutionen	Bakteriella nedbrytare – nytänkande antibiotika	1 000
Lunds universitet	Equipment: Robust Quadrupole-Time of Flight (QTOF) instrument for routine HRMS analysis	500
Kemiska Institutionen	A new look at an old process: Does PARP14 regulate glycolysis?	600
Processteknik och tillämpad biovetenskap	More Taste Less Waste – Analysis of toxins, metals and vitamins in cereal based foods	440
Kemiska institutionen	Elektronenergiförlustspektroskopi (EELS) till nCHREM, Lund	400
Kemiska institutionen	Unlocking the Secrets of Arsenic in Seaweed: Advanced Methods for a Safer Future	210
Lunds universitet	B. Större bidrag: – Inköp av instrument för cirkulärdiokroism	600
Lunds tekniska högskola	Cellulosa-baserade eutectogeler för 3D-utskrift och flexibla membran. (Cellulose-based Eutectogels for 3D Printing and Flexible Membranes)	500
Centrum för analys och syntes	Nanoscale epitaxy of ternary phosphide compounds for use in earth-abundant photovoltaic devices	200
Naturvetenskapliga fakulteten	Heavy Group 15 Diatomics: Beyond the N2 Triple Bond Regime	500
Lunds tekniska högskola	Insights into the Molecular Mechanisms of Polyester Synthase Enzymes	500
Biologi/geovetenskap		
Biologiska institutionen	Förstå snabb evolution i laboratoriet för att hjälpa till att förutsäga den i naturen	1 300
Naturgeografi och ekosystemvetenskap	The significance of trees to influence the global atmospheric burden and isotope ratio of methane	900
Naturvetenskapliga fakulteten	Transgenerational Epigenetic Inheritance: A General Mechanism for Adaptation in Nature?	500
Naturvetenskapliga fakulteten	Why do conifer-killing Eurasian spruce bark beetles rely on multiple fungal partners?	500

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
Lunds universitet: Biologi/geovetenskap		
Lunds tekniska högskola	TraceBac: utveckling av en ny beräkningsmetod för att spåra antimikrobiell resistens på bakteriestamniva	750
Biomedicinskt centrum	Metagenomic Screening of Bacteroides Injection Systems in Gut and Wastewater Microbiota	1 000
Biologiska institutionen	Vägar till överlevnad i en varmare värld – Ansökan för klimatanpassning av djurlokaler vid Biologiska institutionen	400
Filosofiska institutionen	The 20 th conference of the Swedish Cognitive Science Society (SweCog 2025)	200
Biologiska institutionen	Vision in the deep: How worms evolved complex brains and camera eyes	500
Biologiska institutionen	Navigation on Land and in the Sea: Identifying the Core Components of an Ancient Neural System	1 300
Experimentell medicinsk vetenskap	In vivo electroporation of CRISPR using bioresorbable gel electrodes	1 000
Naturvetenskapliga fakulteten	Drivers of selection on flower traits in a spatio-temporal context	1 300
LINXS	LINXS 2.0 at The Loop in the Science Village	7 000
Juridik		
Rättssociologiska institutionen	Regulatory Frameworks in the Wake of Autonomous Driving: New Frontiers	500
Samhällsvetenskap/ekonomi		
Institutionen för psykologi	Obesitas hos barn med autism – en svår utmaning för både familj och (för-)skola. Bättre behandling genom ökad kunskap	700
Samhällsvetenskapliga fakulteten	Economic Consequences of Forced Sterilizations	1 000
Ekonomihögskolan	De livslånga konsekvenserna av intellektuell funktionsnedsättning och anpassad grundskola: Kausala effekter på inkomst, utbildning och hälsa	1 000
Medicinska fakulteten	Är Sverige ett undantag? Desperationsdödsfall och Europas dödlighetsklyfta	200
Rättssociologiska institutionen	The 53 rd Annual Conference of the European Group for the Study of Deviance and Social Control	220
Kliniska vetenskaper, Malmö	Formal care, people with dementia and their families	700

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
Lunds universitet		
Medicin/odontologi		
Laboratoriemedicin	Karaktärisering av extracellulära faktorer som driver dysfunktion i blodstamceller vid åldrande	1 000
Experimentell medicinsk vetenskap	Kartläggning av transkriptionsreglering vid differentiering av dopaminneuroner från pluripotenta stamceller genom Perturb-Seq	1 000
Hälsovetenskaper	Effect of 6 months probiotic supplement on pain, function, quality of life and inflammation in females with knee osteoarthritis: A double-blinded randomized controlled trial	500
Kliniska vetenskaper, Malmö	Framtidens vård i ditt vardagsrum: en prospektiv studie av patienter behandlade för akut sjukdom inom vårdformen "Sjukhus Hemma"	1 000
Diagnostisk radiologi	Strävan mot en tillförlitlig undersökning av glymfatiska systemet med hjälp av MRI	500
Medicinska fakulteten	Skallbenmärgens okända roll vid hjärntumörer	500
Kliniska vetenskaper, Lund	This heart of mine – cardiovascular implants, infections, and blood culture results	500
Medicinska fakulteten	Ny reprogrammeringsstrategi för tillverkning av humana oligodendrocyter för axonal remyelinisering	984
Medicinska fakulteten	lysine potentiates insulin secretion by an AASS-dependent mitochondrial catabolism and GABA production mechanism	500
Kliniska vetenskaper, Lund	Studier om mekanismer bakom ökad risk för komorbiditet med avseende på autoimmunitet och venös tromboembolism vid arvet för hereditärt angioödem	1 000
Medicinska fakulteten	Rollen hos "Cartilage Oligomeric Matrix Protein" i moduleringen av immunförsvaret mot tumörer	300
Kliniska vetenskaper, Malmö, avdelning för kirurgi	Prediktionsmodell för komplikationer vid riskreducerande mastektomi och bröstrekonstruktion – Patientcentrerat beslutsstöd för kvinnor med förhöjd bröstcancerrisk	1 000
Kliniska vetenskaper, Malmö	Länken mellan preeklampsi och hjärt-kärlsjukdom: från teori till evidens (PRESTE)	1 000
Kliniska vetenskaper, Malmö	Tidigt upptäckt av typ-1 diabetes, celiaki och sköldkörtelsjukdom hos barn genom screening: TRIAD-studien	500
Experimentell medicinsk vetenskap	Kartläggning av mikroglialt reglering av medfödd och adaptiv immunitet vid Alzheimers sjukdom	1 000
Kliniska vetenskaper, Lund	Minskad skadlig glukosabsorption via facilitativa glukoskanaler vid peritoneal dialys	1 000

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
Lunds universitet: Medicin/odontologi		
Kliniska vetenskaper	A new way to study clinically relevant host-pathogen interactions during bacterial infections	1 000
Kliniska vetenskaper, Malmö	Nya hållbara modeller för omhändertagande av blodtryckspatienter i primärvården – SHIP-CARE studien	1 000
Experimentell medicinsk vetenskap	Hur kromatin och DNA-reparationsmekanismer samarbetar för att bevara nervcellers genomiska integritet	1 100
Medicinska fakulteten	Deciphering cancer resistance in salamanders	1 990
Kliniska vetenskaper, Lund	Molecular Insights into Acute Pancreatitis: Identifying Protein Signatures for Enhanced Disease Prediction	500
Immunteknologi	Deep learning from images and spatial omics data for precision immuno-oncology	500
Experimentell medicinsk vetenskap	Ett icke-invasivt mätbart metaboliskt tecken på glymfatisk aktivitet i hjärnan	300
Medicinska fakulteten	Tailored cell therapy for increasing viable donor organ availability and success after transplantation	1 000
Medicinska fakulteten	A Sustainable Approach to Optimizing Sample Preparation for Enhanced Multimodal Imaging of Diverse Biological Samples: Integrating Synchrotron X-ray Fluorescence, Infrared Spectroscopy, Electron Microscopy, and Immunofluorescence	300
Experimentell medicinsk vetenskap	Avkodning av neurodevelopmentala mekanismer vid autismassocierad NRXN1-brist med hjälp av cerebellära organoider	300
Medicinska fakulteten	Decoding testosterone regulation of human immunity with systems immunology	1 000
Kliniska vetenskaper	Peptidbaserade polyfarmakologiska föreningar inspirerade av naturen för kontroll av systemisk inflammation och infektion	1 000
Medicinska fakulteten	Innovativ peptidbaserad inriktning av Syndecans for Diabetes och dess relaterade kardiovaskulära komplikationer	500
Kliniska vetenskaper, Lund	Hydroxyapatite: A trojan horse for intra-tumoral delivery of cytostatics in osteosarcoma	500
Kliniska vetenskaper, Malmö	FIX-IDEA: FIXing Iron DEficiency in Adolescent girls – Ett projekt för att screena, behandla och förbättra hälsan hos flickor med järnbrist	1 000
Medicinska fakulteten	Hypoxia-MRI in Head and Neck Cancer – An International Study	1 000
Lunds stamcellcentrum	Miltenyi MACSima™ – Bringing the full potential of spatial biology to LU	4 000

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
Lunds universitet		
Teologi		
Centrum för teologi och religionsvetenskap	Migrationsverkets kristendomar: Hur migrationshandläggare i Sverige använder Bibeln för att bedöma konvertiters trovärdighet	1 000
Humaniora		
Humanistlaboratoriet	Developing next-generation video-based eye tracking	300
Språk- och litteraturcentrum	The Dawit Isaak Database of Censorship: kartläggning, katalogisering och kunskapsförmedling om förbjuden litteratur	500
Kulturvetenskaper	Tradwives i Sverige och Finland: en etnografisk studie.	700
Humanistiska och teologiska fakulteterna	From Survey Monologues to AI Dialogues: Leveraging Virtual Interviews for Automatizing Qualitative Studies	700
Övrig forskning		
Lunds universitet	Uppstartsmedel för CDL Nordic vid Lunds universitet	7 000

LINNÉUNIVERSITETET

Teknologi		
Maskinteknik	Sustainable Wood-based Polymer Composites for Large-Scale Additive Manufacturing: Performance Optimization and Applications	900
Kemi		
Hälsa- och livsvetenskap	LNU:s Crafoord separations- och analyslaboratorium: komplettering med UPLC-MS, kemometrimjukvara och elementaranalysator	2 835
Samhällsvetenskap/ekonomi		
Samhällsvetenskap	Swedovias räddning: Ett projekt för att beskriva, analysera och förbättra praktikers beslutsfattande och välmående vid klimatkatastrofer	500
Humaniora		
Fakulteten för konst och humaniora	Gender, Diplomacy and Imperialism How gendered practices shaped the diplomatic negotiations in the colonial world of the Malay Peninsula during the long 19 th century	2 000
Fakulteten för konst och humaniora	Truth, Fiction, Memory and the Archive: An Empirical Study of Transmodal Meaning-Making	700

SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET, ALNARP**Biologi/geovetenskap**

Trädgårds- och växtproduktionsvetenskap	Advanced Root Phenotyping for Developing Resilient Pea Cultivars	900
Sydsvensk skogsvetenskap	Tillväxt, Torka och Skogsskötsel – djupgående studier av klimatrespons hos gran och tall	600

**Samhällsvetenskap/
ekonomi**

Människa och samhälle	Kvaliteter i fysisk utemiljö som främjar hälsa för äldre personer som bor på serviceboenden: Utveckling av fortlöpande miljöanalys	400
-----------------------	--	-----

MALMÖ UNIVERSITET**Teknologi**

Teknik och samhälle	Towards Repurposing LLMs as tools for embodied introspection	400
Datavetenskap och medieteknik	ECG-Based Prediction and Detection of Epileptic Seizure Using Interpretable Machine Learning, with Insights into Cardiac Function Changes Associated with Seizures	1 000
Materialvetenskap och tillämpad matematik	Sintring av volframkarbidkomponenter i fosfinrik gasmiljö – en atomistisk studie	330
Teknik och samhälle	Computing resources for basic and engineering research at Malmö University	300

Matematik/fysik

Datavetenskap och medieteknik	Illuminate and Move: bevisbart goda metoder för utforskningsproblem	500
Materialvetenskap och tillämpad matematik	GILD: Giants In the Local Disk	300

**Samhällsvetenskap/
ekonomi**

Kultur & samhälle	Missing the Goal? Omitted Sustainability Issues in Sport Organization Sustainability Reports	500
Naturvetenskap, matematik och samhälle	Unpacking the Box – lädars didaktiska möjligheter för att bygga kunskap genom nyfikenhet, fantasi och gemenskap	500
Globala politiska studier	Digitalisation meets Integration: Delving into the Unexplored Dynamics of Refugee Remote Work	1 000

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
Malmö universitet: Samhällsvetenskap/ekonomi		
Urbana studier	Housing the Green Transition through formal/informal hybridity: Exploring municipal responses and regulatory challenges in Skellefteå and Ludvika.	500
Socialt arbete	Migration and cultural adaptation in relation to change in body-image and attitudes toward Female Genital Mutilation/ Cutting (FGM/C)	266
Medicin/odontologi		
Biomedicinsk vetenskap	Etablering av en 3D-celldlingsmodell för att studera cancercell migration och invasion	300
Humaniora		
Urbana studier	Spaces of Reparative Memory	1 100
Konst, kultur och kommunikation	Sensing Sustainable Futures – Embodied Imaginaries through Mixed Reality Performances	1 200
Urbana studier	I cementens spår – aspekter av cementens inverkan på det kapitalistiska välfärdssamhället, exemplet Köping 1941–1978	1 100
Konst, kultur och kommunikation	Cirkulerande ceremonier: spridning av Urfolkens klimatobservatorier projekt	300
HÖGSKOLAN I HALMSTAD		
Biologi/geovetenskap		
Akademien för företagande, innovation och hållbarhet	Fiskeförvaltning med populationsgenetiska eDNA-metoder	250
Samhällsvetenskap/ekonomi		
HOV	Forskningsmiljön och nätverket NIA (Network for Interconnected Aging)	357
HÖGSKOLAN I KRISTIANSTAD		
Samhällsvetenskap/ekonomi		
Avdelningen för psykologi	Att stödja tvångsvårdade ungdomars identitetsarbete genom poesiskrivande	600

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
-----------	-----------------------	--------------

ÖVRIGA HÖGSKOLOR/EJ HÖGSKOLA

Övrig forskning

Kungliga Vetenskapsakademien	Stöd till Crafoordpriset 2025	7 500
Malmö universitet	MAU Performance Lecture – en föreläsning baserad på forskning	1 823
Kungliga Vetenskapsakademien	Crafoord Academy Lectures år 2025 Geovetenskaper	272
Lunds universitet	Crafoords vetenskapsluncher	100

Stöd till barn och ungdomar med särskilda behov, grupp

Clownronden	Sjukhusclowner besöker de skånska sjukhusen 2026	130
Tunaskolan	Jag i samhället	120
Lindängeskolan, anpassad grundskola	Social träning, utflykter och upplevelser utanför skolmiljön	150
Örtagårdsskolan	Aktiviteter utanför skolan	110

Idrottstöd, grupp

Linero IF	OV Linero	1 500
-----------	-----------	-------

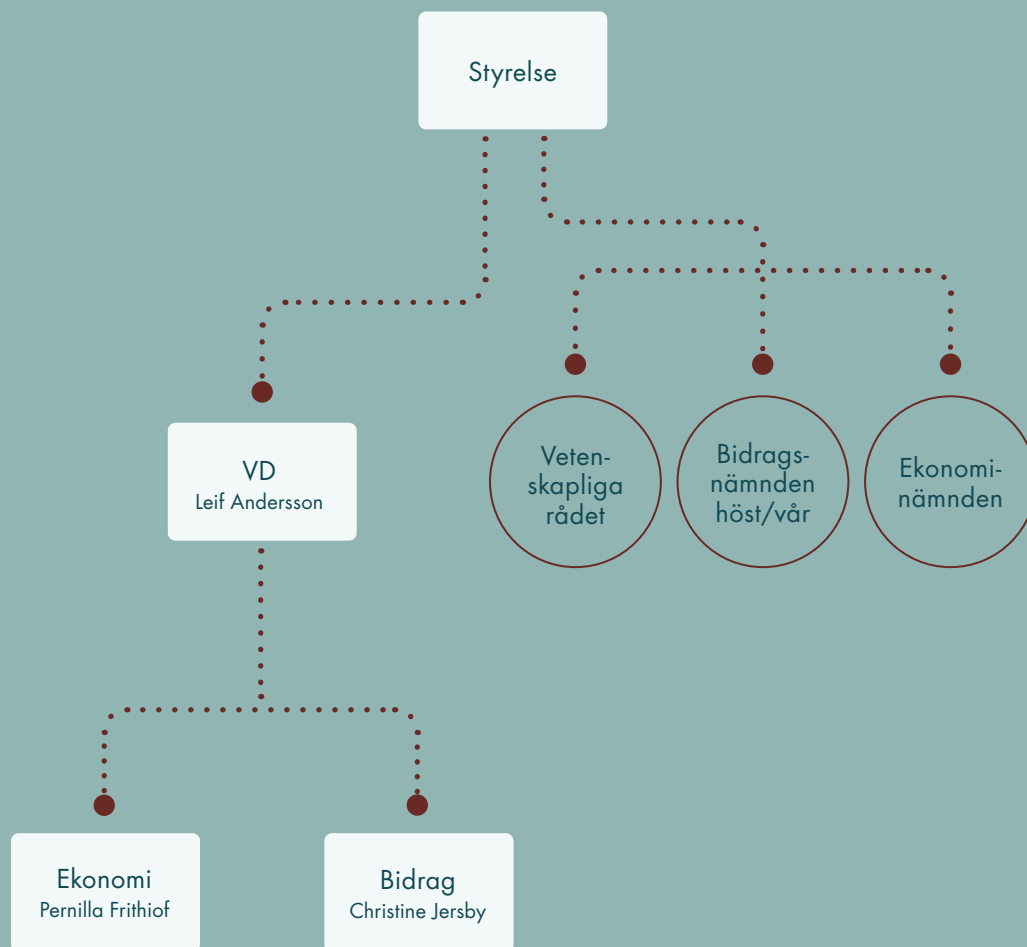
Övrigt stöd, grupp

S:T Lukas Lokalavdelning Lund	Stöd för subventionering av psykoterapeutisk behandling till studerande	142
Malmö universitet	Mau Reads	666
Stiftelsen Skåne Stadsmission	Sommarglädje i Skåne – för barn i utsatthet	100
Lunds universitet	Crafoordska stiftelsens resestipendium	3 500
Malmö universitet	Malmö universitets resestipendier till doktorander från Crafoordska stiftelsen	350
Malmö universitet	Malmö universitets resestipendier till studenter från Crafoordska stiftelsen	300
Vattenhallen Science Center	ExperimentExpressen – vidareutveckling av en etablerad mobil skolverksamhet vid Vattenhallen Science Center	1 800

Mottagare	Projekt, projekttitel	Anslag (tkr)
Övriga högskolor/ej högskola: Övrigt stöd, grupp		
Botaniska trädgården, Lunds universitet	Växtkraft för framtida generationer – Studentguideprogram vid Botaniska Trädgården vid Lunds Universitet	500
OV Helsingborg HK	Kvällsexpeditionen – sista länken till full integration	200
Humanitär hjälp		
Lunds stift	Främja stiftets diakonala verksamhet i Skåne	3 500
Kulturstöd, grupp		
We Have A Dream	Grand Finale We have A Dream	1 923
Kulturföreningen Konstpaus	Biläggrens hustru – en liten musikal om de stora frågorna	150
Odeum vid Lunds universitet	Lund Contemporary 10 år! Festival för nutida konstmusik	150
Båstads Kammarmusikförening	Båstads Kammarmusikfestival 2026	100
Teaterhögsholan i Malmö	Välja Demokrati	100
Lunds Konsthall	Att möta det ovana genom konst – ett heldagsseminarium arrangerat av Lunds konsthall i samarbete NOKS, Skissernas Museum och Stadshallen i Lund	100
Statsvetenskapliga institutionen, Lunds universitet	En kväll i apokalypsens tecken	300
Kulturen i Lund	Lützendioramat – tillfällig utställning om dioramat och Slaget om Lützen	210
Skissernas Museum, Lunds universitet	Framtidens skulpturpark	5 000
Stiftelsen Uppåkra Arkeologiska Center	Förmedling av Hallen på höjden	2 500
Musikhögskolan i Malmö	Slagverk vid Musikhögskolan i Malmö	1 470

ORGANISATIONSSCHEMA

CRAFOORDSKA STIFTELSEN

STYRELSEN

Foto: Kennet Ruona

Ebba Fischer
Fil.dr h.c./Ordförande

Leif Andersson
Ekonom/vd

Claes-Johan Geijer
Civilekonom

Marianne Gullberg
Professor i psyko-
lingvistik

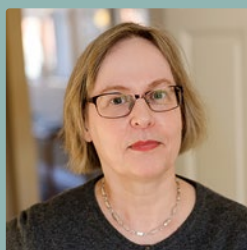
Sven Lidin
Professor i polymer-
och materialkemi

Anna Manhusen
Civilekonom

Hans Petersson
Advokat

Solfrid Söderlind
Professor i museologi
inriktning konst

**Gunilla Westergren
Thorsson**
Professor i medicinsk
cellbiologi

